

DIEGO SABIOTE NAVARRO

Entrevistamos a Diego Sabiote, almeriense, poeta y profesor emérito de Filosofía en la Universitat de les Illes Balears para hablar de su nuevo poemario "Jesús el Galileo (el poeta de Dios)". Disponible en la Librería des Racó de Ciutadella y en la librería Sa Catòlica de Mahón.

¿Cómo nos describiría su nuevo poemario?

-Se trata de llevar a la escritura poética el personaje mayor de la historia de la humanidad: Jesús, el Mesías, cantado y profetizado por los hombres más lúcidos y de mayor gloria del pueblo de Israel. Este libro es un canto poético sobre Jesús el Galileo, la presencia viva, en la historia humana, del rostro escondido del Dios creador compasivo y misericordioso.

¿Qué importancia supone haberlo publicado no solo en español sino también en hebreo?

-La importancia de la gratitud a la lengua que ha vertebrado la vida de un pueblo, el pueblo judío, en el que Dios se fijó, de modo especial, para llevar a cabo su misteriosa presencia de amor dentro de la historia humana. Jesús no es una creación mítica, Jesús, nace, vive y muere en una tierra y una cultura concreta y la lengua que ha canalizado esa cultura tan singular es la lengua hebrea.

La traducción ha estado a cargo de D. César Cabeza, un mahonés-menorquín, considerado como uno de los mejores conocedores del idioma hebreo dentro del Estado Español.

¿Por qué define a Cristo como el poeta de Dios?

-El punto fuerte del título está inspirado en el relato del Génesis sobre la Creación, el Libro de la Sabiduría y, de modo especial, el prólogo del Evangelio de Juan: *Al principio ya existía la palabra... La palabra se hizo hombre y acampó entre nosotros...*

Dos poetas tan significativos como Rabrindranaz Tagore y Juan Ramón Jiménez, ambos han coincidido en subrayar la grandeza sublime de Jesús, que sin escribir un solo verso, su palabra era poética, encantadora y misteriosa, hermosísima, era la poesía, la hermosura. Yo no he hecho otra cosa que dar cuerpo, en clave poética, a la realidad de Jesús, la Palabra encarnada que participa del humano vivir.

¿Qué le mueve a escribir? ¿Dónde encuentra la inspiración?

-La vida del poeta se mueve en un estado de tensión, de búsqueda, se trata como nos dice Edmond Jabés de *encontrarnos con nuestra voz solitaria que no es otra cosa que ir al encuentro de una voz extranjera, la de las palabras*. Así cada poeta, en su búsqueda, escoge su propio sendero. Yo he encontrado mi áurea creativa en los Monasterios, que visito con asiduidad, de Lluç, Montserrat, Solius y Poblet.

"Jesús el Galileo (el poeta de Dios)" ofrece a los lectores...

-El testimonio de un creyente, convencido de que el mensaje de la Buena Noticia predicada y vivida por Jesús, el Cristo, en torno al lago de Galilea y su subida a Jerusalén, es el acontecimiento mayor que ha conocido el hombre a lo largo de la historia del mundo.

Sonia Febrer Romero

Número 1997 - Any XXXIX - 8 novembre 2020

paraules del bisbe

LA CRISI SOCIOAMBIENTAL

† Francesc, Bisbe de Menorca

Benvolguts diocesans:

Una de les conviccions més fermes expressades pel Papa en l'Encíclica "Laudato si'" és que la crisi ecològica va unida a la justícia social: no es pot separar la cura del planeta i l'atenció als pobres. Per això afirma que "un veritable plantejament ecològic es converteix sempre en un plantejament social, que ha d'integrar la justícia en les discussions sobre l'ambient, per escoltar tant el clam de la terra com el clam dels pobres" (LS 49). En realitat, com es diu més endavant, es tracta d'una sola i complexa crisi socioambiental (cf. LS 139).

La crisi ecològica que vivim és molt greu, perquè l'ús irresponsable dels béns naturals està provocant un mal irreparable al nostre planeta. No podem assistir passivament a la seva degradació, a l'augment de la contaminació, l'increment de residus no biodegradables, l'escalfament del sistema climàtic, l'escassetat d'aigua potable, la depredació dels recursos naturals i el creixement desmesurat i desordenat de les grans ciutats. Fer front a aquesta crisi exigirà, sens dubte, transformacions profundes en la manera de situar-nos davant el món i decisions fermes que afecten l'estil de vida actual, que resulta insostenible.

Però, al mateix temps, cal afrontar la crisi social. No es pot cuidar de la naturalesa si no es cuida també dels éssers humans. "No pot ser real un sentiment d'íntima unió amb els altres éssers de la naturalesa si al mateix temps en el cor no

hi ha tendresa, compassió i preocupació pels éssers humans. És evident la incoherència de qui lluita contra el tràfic d'animals en risc d'extinció, però roman completament indiferent davant el tràfic de persones, es desenten dels pobres o s'obstina a destruir a un altre ésser humà que li desagrada" (LS 91). La preocupació per l'ambient ha d'estar unida a l'amor a tots els éssers humans i a un compromís ferm davant els problemes socials.

Es repeteix en aquesta Encíclica, escrita fa ara cinc anys, que tot està connectat. L'acció irresponsable de l'ésser humà contribueix a la deterioració del planeta, però aquesta deterioració es gira en contra de l'ésser humà i, molt especialment, dels més pobres, que no disposen de suficients recursos per a fer front als impactes climàtics ni a les situacions catastròfiques. D'altra banda, no es pot resoldre el problema mediambiental, si no s'afronta el problema social que afecta a milers de milions de persones, que viuen en l'exclusió social.

No hi ha dues crisis separades, una ambiental i una social, sinó una sola crisi socioambiental i hem de convèncer-nos que no podem solucionar una sense afrontar també l'altra. L'ambient humà i l'ambient social es degraden junts. Hem d'avançar, per això, cap a una ecologia integral, que tingui en compte totes les dimensions del problema i que promogui un desenvolupament humà i sostenible.

la paraula
de Déu

Diumenge XXXII de Durant l'Any

Cicle A

Lectura del llibre de la Saviesa 6, 13-17

La saviesa és resplendent i no s'apaga mai. Els qui l'estimen, arriben fàcilment a contemplar-la, la troben tots els qui la cerquen: ella mateixa es fa conèixer als qui la desitgen. Si qualcú matinetjava per sortir a cercar-la, no s'hi haurà de cansar: la trobarà asseguda a les portes de casa. Pensar-hi sempre, ja és tenir l'enteniment madur, i si, per trobar-la hi ha qui passa les nits en vetla, prest perd el desfici, perquè ella ronda sempre cercant els qui se la mereixen; generosament se'ls apareix pels camins i els surt al pas en tot allò que es proposen.

Salm responsorial 62

R: **Tot jo tenc set de vós, Senyor, Déu meu.**

Lectura de la 1ª carta de sant Pau als cristians de Tessalònica 4, 13-18

Germans: No podeu desconèixer què serà dels difunts: no voldríem que us entristíssiu, com ho fan els altres, que no tenen esperança. Tal com creim que Jesús morí i ressuscità, creim també que Déu s'endurà amb Jesús els qui han mort en ell. D'acord amb la paraula del Senyor vos deim que nosaltres, si encara quedàvem amb vida quan arribarà el Senyor, no serem primers que els qui hauran mort, perquè, a un senyal de comandament, al crit d'un arcàngel, al toc de corn de Déu, el Senyor mateix baixarà del cel, i els qui han mort en Crist ressuscitaran primer; ills

vors els qui d'entre nosaltres quedem en vida serem enduits juntament amb ell pels aires, en els núvols, per sortir a rebre el Senyor; i així estarem amb ell per sempre. Consolau-vos, doncs, els uns als altres amb aquestes paraules.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu 25, 1-13

En aquell temps, Jesús digué als deixebles aquesta paràbola: "Passarà amb el Regne del cel com amb deu al.lotes, que sortiren amb torxes a rebre l'espòs. N'hi havia cinc de prudents, i les altres cinc tenien poc seny. Les de poc seny no s'endugueren oli per les torxes, però cadascuna de les prudents se'n proveí d'un setrill. Com que el nuvi tardava, els vingué son, i totes s'adormiren. Ja era mitjanit quan se sentí cridar: L'espòs és aquí. Sortiu a rebre'l. Aquelles al.lotes es despertaren i començaren totes a preparar les torxes. Les que no tenien oli digueren a les altres: Donau-nos oli del vostre, que les nostres torxes no s'encenen. Però les prudents els respongueren: Potser no n'hi hauria prou per a totes; val més que aneu a comprar-ne. Mentre hi eren, arribà el nuvi, i les que estaven a punt entraren amb ell a la festa. I la porta quedà tancada. Finalment arribaren també les altres, i deien des de fora: Senyor, Senyor, obriu-nos. Però ell els respongué: Vos dic amb tota veritat que no us conec. Vetlau, doncs, perquè no sabeu ni el dia ni l'hora."

Lectura del libro de la Sabiduría 6, 12-16

Radiante e inmarcesible, es la sabiduría, la ven con facilidad los que la aman y quienes la buscan la encuentran. Se adelanta en manifestarse a los que la desean. Quien madruga por ella no se cansa, pues la encuentra sentada a la puerta. Meditar sobre ella es prudencia consumada y el que vela por ella pronto se ve libre de preocupaciones. Pues ella misma va de un lado a otro buscando a los que son dignos de ella; los aborda benigna por los caminos y les sale al encuentro en cada pensamiento.

Salmo responsorial 62

R: **Mi alma está sedienta de ti, Señor, Dios mío.**

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses 4, 13-18

No queremos que ignoréis, hermanos, la suerte de los difuntos para que no os aflijáis como los que no tienen esperanza. Pues si creemos que Jesús murió y resucitó, de igual modo Dios llevará con él, por medio de Jesús, a los que han muerto. Esto es lo que os decimos apoyados en palabra del Señor: nosotros, los que quedemos hasta la venida del Señor, no precederemos a los que hayan muerto; pues él mismo, el Señor, a la voz del arcángel y al son de la trompeta divina, descenderá del cielo, y los muertos en Cristo resucitarán en primer lugar; después nosotros, los que vivamos,

los que quedemos, seremos llevados con ellos entre nubes al encuentro del Señor, por los aires. Y así estaremos siempre con el Señor. Consolaoos, pues, mutuamente con estas palabras.

Lectura del santo Evangelio según san Mateo 25, 1-13

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos esta parábola: «Se parecerá el reino de los cielos a diez vírgenes que tomaron sus lámparas y salieron a encuentro del esposo. Cinco de ellas eran necias y cinco eran prudentes. Las necias, al tomar las lámparas, no se provieron de aceite; en cambio, las prudentes se llevaron alcuza de aceite con las lámparas. El esposo tardaba, les entró sueño a todas y se durmieron. A medianoche se oyó una voz: "¡Que llega el esposo, salid a su encuentro!" Entonces se despertaron todas aquellas vírgenes y se pusieron a preparar sus lámparas. Y las necias dijeron a las prudentes: "Dadnos de vuestro aceite, que se nos apagan las lámparas." Pero las prudentes contestaron: "Por si acaso no hay bastante para vosotras y nosotras, mejor es que vayáis a la tienda y os lo compréis". Mientras iban a comprarlo, llegó el esposo, y las que estaban preparadas entraron con él al banquete de bodas, y se cerró la puerta. Más tarde llegaron también las otras vírgenes, diciendo: "Señor, señor, ábrenos." Pero él respondió: "En verdad os digo que no os conozco." Por tanto, velad, porque no sabéis el día ni la hora».

evangeli i vida

Estigueu preparats!

Vicent Llabrés

Sorpren la duresa del nuvi de la paràbola de l'evangeli d'aquest diumenge. És cert que tota ella està pensada per posar en relleu una de les actituds que més ens proposa l'Evangelí: "estar preparats". Però, no obrir la porta a aquelles cinc joves sembla una resposta massa intolerant, que resulta més sorprenent si tenim en compte que aquestes noces representa la "noces de Crist amb la Humanitat".

Els relats evangèlics, que llegim durant l'any litúrgic, ens deixen clara una cosa: el

camí de Jesús porta a participar de la vida de Déu mateix (festa de noces).

La pregunta que ens ajudarà entendre la "duresa" de Déu és: Què passa si no acceptem participar en aquesta festa preparada (que ens regala) per Déu? La resposta és que al marge de l'obra de Déu no hi ha res, com diu l'evangeli de Joan: "Per mitjà d'ell, Déu va fer totes les coses; res del que hi ha va ser fet sense ell". (Jn 1,3).

Amb la "duresa de Déu" els Evangelis ens mostren el perill de la nostra pròpia "duresa de cor" o del nostre orgull: no

acceptar l'Amor de Déu que ens sosté.

Estar a punt no és encendre les torxes el moment en què arriba el nuvi sinó haver-se proveït d'oli abans que ell arribi. "Proveir d'oli" no vol dir dedicar uns minuts de la vida per anar a comprar-lo, i ja està. Proveir d'oli és entendre i viure la vida esperant el nuvi. La festa amb el Nuvi és la meta de la vida. Proveir d'oli significa "fer-se oli", fer-se aroma i tenir els recipients destapats, de manera que puguem impregnar de la bona olor de Crist el nostre món.

pregar amb els salms

Salm 33 (32)

Fiar-se: una forma de pregar

Gadi Bosch osc

Pregar no és només fer peticions pels altres o demanar coses que s'avinguin als nostres gustos. Pregar és confiar que de Déu només ens vénen béns orientats cap a la vinguda del Regne.

*Els ulls del Senyor vetllen els qui el venen
ren
els qui esperen en l'amor que els té (v. 18)*

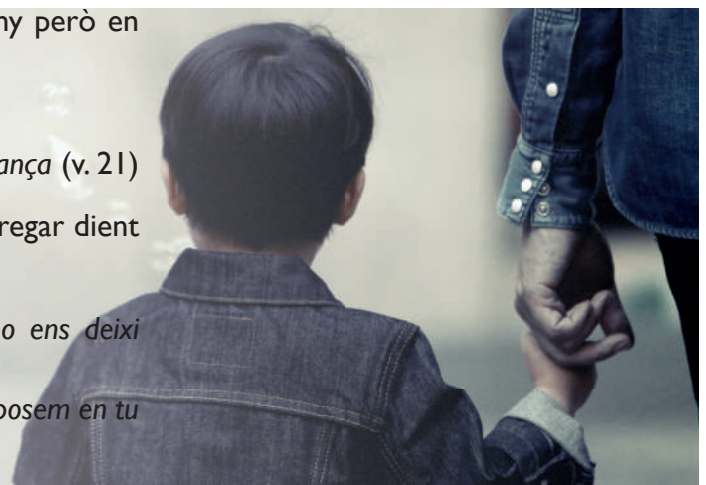
A vegades podem tenir la temptació de

pensar que el Senyor és lluny però en realitat:

*és l'alegria del nostre cor
i el seu nom ens dóna confiança (v. 21)*

Durant la setmana podem pregar dient amb els llavis i el cor:

*Que el teu amor Senyor no ens deixi mai
aquesta és l'esperança que posem en tu (v. 22)*

«QUERIDA AMAZONIA»

Un somni social

Si recordam que tot està relacionat, no podem deixar de tenir en compte que la salut de les institucions pot arribar a tenir molt a veure amb les relacions humanes dins un territori. Les institucions quan es corrompen poden crear efectes nocius

com la pèrdua de llibertat, la injustícia, la violència...

Un nivell institucional precari crea sofriment a les poblacions sota la seva mirada. Les institucions amazòniques no estan excloses de la corrupció, a tots els nivells, i l'eclèsial també sigui

amb un silenci a canvi d'ajudes econòmiques. No ens posem benes als ulls i comencem a dir les coses pel seu nom. Denunciem les injustícies, les faltes de llibertat, la violència, abans que no sigui massa tard.

Justícia i Pau Menorca

Institucions danyades

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA
Salms de la 4ª Setmana:

Dg.8, XXXII de Durant l'Any: Sa 6, 12-16 / Sal 62 / 1Te 4, 13-18 / Mt 25, 1-23.

Di. 9, Dedicació de la Basílica del Laterà (F): Ez 47, 1-2, 8-9, 12 o bé: 1C 3, 9c-11, 16-17 / Sal 45 / Jo 2, 13-22.

Dt. 10, Sant Lleó el Gran, papa i doctor de l'Església (MO): Tt 2, 1-8, 11-14 / Sal 36 / Lc 17, 7-10.

Dc. 11, Sant Martí de Tours, bisbe (MO): Tt 3, 1-7 / Sal 22 / Lc 17, 11-19.

Dj. 12, Sant Josafat, bisbe i màrtir (MO): Flm 7, 20 / Sal 145 / Lc 17, 20-25.

Dv. 13, Fèria: 2Jo 4-9 / Sal 118 / Lc 17, 26-37.

Ds. 14, Fèria: 3Jo 5-8 / Sal 111 / Lc 18, 1-8.

Dg. 15, XXXIII de Durant l'Any: Pr 31, 10-13, 19-20, 30-31 / Sal 127 / 1Te 5, 1-6 / Mt 25, 14-30.

Jornada Mundial dels Pobres 2020: "Allarga la teva mà al pobre"

El proper diumenge, 15 de novembre, es celebra la Jornada Mundial dels Pobres amb el lema "Allarga la teva mà al pobre" (cf. Si 7,32), del llibre de l'Antic Testament de la Siràcida. En aquest llibre s'exposen consells molt encertats sobre diferents situacions de la vida com la pobresa, i insisteix en el fet que en l'angoixa cal confiar en Déu.

El Papa Francesc ens recorda que en moments complicats com l'actual, amb un virus que ha portat mort, dolor i desconcert, allargar la mà és un signe de proximitat, solidaritat i amor. "Allarga la teva mà al pobre" és una invitació a la responsabilitat i una crida a portar les càrregues dels més febles, com recorda sant Pau: «Mitjançant l'amor, poseu-vos al servei els uns dels altres. Perquè tota la Llei troba la seva plenitud en un sol precepte: **Estima**

els altres com a tu mateix. [...] Porteu les càrregues els uns dels altres». (Ga 5,13-14; 6,2).

Els cristians no ens podem sentir bé quan un membre de la família humana és deixat al marge i oblidat. El crit silenciós de tants pobres ha de trobar al poble de Déu en primera línia per donar-los veu,

defensar-los i solidaritzar-se amb ells davant de tanta hipocresia i tantes injustícies i convidar-los a participar en la vida de la comunitat. Siguem una Església de portes obertes, testimonis de l'amor de Jesús, sempre al servei dels germans que més ho necessiten. En moments difícils com l'actual, hi ha moltes formes d'ajudar: **el servei de repartiment d'aliments de les Càritas parroquials, el Fons Diocesà de Solidaritat...** obrint sempre el nostre cor, escoltant i allargant la nostra mà a tots.

Dia de l'Església Diocesana

Aquest diumenge, 8 de novembre, és el Dia de l'Església Diocesana. Podeu deixar els vostres donatius a les col·lectes de les misses com també fer-ho de forma online a la pàgina www.donoamiglesia.es. **“Som allò que tu ens ajudes a ser”**, gràcies per la vostra col·laboració.

Ruta Jove Camí de Cavalls

El proper dissabte 14 de novembre ruta jove pel Camí de Cavalls. Serà de 9 a 14 h i es recorrerà el trajecte de la Vall fins a Punta Nati.

Jornada Mundial dels Pobres

El proper diumenge 15 de novembre celebrem aquesta jornada, enguany amb el lema **“Allarga la mà al pobre”**. Ajudem i acollim a les persones i famílies que sofreixen per no tenir el mínim necessari per viure.

Fons Diocesà de Solidaritat

Amb quest fons solidari podem continuar ajudant a les persones i famílies més vulnerables de la nostra illa a fer front al pagament del lloguer i de les factures de subministraments essencials (com la llum i de l'aigua). Si vols realitzar una aportació al fons:

-Al compte bancari (entitat La Caixa): ES60 2100 0061 4402 0087 5568

-Des del mòbil a Bizum amb el codi 00580.

Més informació a www.bisbatdemenorca.org i www.caritasmenorca.org

Notícies nostres

Trobada d'inici de curs del grup de joves universitaris

El grup de joves universitaris ha iniciat el curs amb una nova trobada per continuar discernint, compartint i reflexionant junts. Degut a la pandèmia, l'estil de les reunions s'ha modificat: alguns, seguint les normes sanitàries, es van reunir de forma presencial a Barcelona, i d'altres de forma online.

Tots junts van reflexionar sobre els desafiaments que ens planteja aquesta greu situació sanitària i econòmica que estem vivint. Els joves van expressar que aquesta nova normalitat ens demana saber treballar cap a una ecologia integral saludable. En aquest sentit, l'encíclica del Papa Francesc, *Laudato si'* (2015), és un bon referent per a construir un sistema més saludable, humà i respectuós amb el medi ambient. Amb tot, van extreure algunes conclusions inspirats per aquests moments d'incertesa actuals. Davant una societat individu-

alista, que descarta els dèbils i vulnerables, el grup va ressaltar que hem après que es pot viure amb senzillesa i austeritat, que podem trobar la felicitat en les coses senzilles i la importància i el valor de la diversitat, del viure i compartir en família, d'estimar, respectar i cercar el benestar social de tots.

Trobada dels voluntaris de Càritas Menorca

Fa uns dies a l'església de Sant Cristòfol des Migjorn Gran es va celebrar la Jornada Diocesana de Càritas Menorca amb la participació dels voluntaris dels serveis de Càritas parroquials. La jornada va començar amb una pregària organitzada per la comunitat parroquial des Migjorn i, seguidament, el director de Càritas Menorca, Gabriel Pons, va explicar els resultats de l'enquesta realitza-

da l'any passat per elaborar el nou pla estratègic de l'entitat diocesana.

Després va ser el torn del bisbe Francesc, qui va presentar els objectius pastorals d'aquest curs, enguany sota el lema **“Una Església samaritana, al servei de la persona humana”**. El pla pastoral d'aquest curs ens convida a posar-nos al servei de les persones més vulnerables, les que viuen en soledat, la gent gran, els malalts, els presos i els refugiats. També el Papa Francesc posa de manifest aquestes necessitats en la seva nova encíclica *Fratelli Tutti* (germans tots). Finalment, els responsables de Càritas van donar a conèixer la situació del servei d'aliments i d'acollida i les últimes dades de l'activitat del Fons de Solidaritat, tant els donatius que s'han rebut com les ajudes concedides a les persones que ho han necessitat. Gràcies a la gran feina dels voluntaris i a la solidaritat de tots seguim ajudant a totes les persones i famílies que ho necessiten.

Celebració de l'Assemblea dels Escoltes de Menorca

El passat divendres, 30 d'octubre, els integrants del moviment escolta es van reunir per celebrar l'Assemblea dels Escoltes de Menorca, on l'equip diocesà va presentar una reestructuració en els càrrecs de l'equip. Seguidament, amb una projecció, es van presentar els plans anuals d'activitats associatives i de formació pel curs 2020/21, i el pressupost per 2021. Tots aquests plans van quedar aprovats per l'assemblea.

Al punt de les informacions, es donà compte dels actes previstos per celebrar el 50è aniversari del moviment escolta, així com la suspensió de moment d'alguns d'ells per mor de la pandèmia. Finalment, amb un re-

cordatori, de com es fan els caus amb les mesures sanitàries i la prevenció de contagis, va concloure així un capvespre escolta de convivència i germanor.

Escoltes de Menorca

